

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

ЛІННІКОВ Олександр Юрійович,
аспірант 1 року
кафедри земельного кадастру
Національного університету біоресурсів
і природокористування України

Науковий керівник
МЕДИНСЬКА Наталія Василівна,
д.е.н., професор,
завідувач кафедри земельного кадастру
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
м. Київ, Україна
medynska.n@nubip.edu.ua

Сучасний розвиток суспільства супроводжується посиленням антропогенного навантаження на природні ресурси, погіршенням стану довкілля та зростанням екологічних ризиків, що зумовлює необхідність формування ефективної системи природокористування. Особливої ваги набуває поєднання економічної ефективності господарювання з екологічною безпекою та принципами сталого розвитку. Дослідження еколого-економічних аспектів розвитку системи природокористування спрямоване на удосконалення механізмів раціонального використання природних ресурсів, підвищення ефективності екологічної політики та забезпечення збалансованого розвитку територій [1].

Високий рівень еколого-деструктивного та природо-руйнівного впливу війни на здоров'я і життєдіяльність населення та на природні комплекси, волатильність глобальних ринків природної сировини, загострення природно-ресурсних обмежень соціально-економічного розвитку окремих країн та частин світу, модернізація глобальної природоохоронної архітектури, необхідність диверсифікації джерел виробництва паливно-енергетичних ресурсів сформували передумови для перегляду пріоритетів регуляторного впливу на суб'єкти виробничо-господарської діяльності і домогосподарства в частині освоєння ними природно-ресурсного потенціалу та їх впливу на довкілля [3].

Раціональне природокористування повинно визначатися умовами збалансованої взаємодії людського суспільства з усіма природними біоценозами біосфери. Це означає, що господарська діяльність має здійснюватися з урахуванням екологічної місткості територій, відновлювальної здатності природних ресурсів та допустимих меж антропогенного навантаження.

Йдеться не лише про економічно ефективне використання природних ресурсів, а й про збереження структури та функціонування екосистем, підтримання біорізноманіття, забезпечення екологічної безпеки населення та формування сприятливого середовища для життя майбутніх поколінь. Рациональність у цьому контексті передбачає інтеграцію екологічних, економічних і соціальних інтересів, коли природні ресурси розглядаються не як вичерпний фактор виробництва, а як основа сталого розвитку територій [2].

Рисунок 1 – Екологічні та економічні аспекти природокористування

Таким чином, система природокористування має будуватися на принципах наукової обґрунтованості, комплексності, превентивності та відповідальності, що забезпечує гармонізацію відносин між суспільством і природним середовищем у межах єдиної біосферної системи. Екологічний аспект визначає межі допустимого впливу на природу, а економічний - механізми ефективного та справедливого використання ресурсів. Їх поєднання формує основу сталого розвитку та збалансованої взаємодії суспільства з біосферою.

Список використаних джерел:

1. Гулько Л.А., Мединська Н.В., Колганова І.Г. Територіальні ресурси України та їх місце в європейському та глобальному вимірах. Приазовський економічний вісник. 2017. Випуск 4(04). С. 67–74.
2. Дребот О., Гадзало А. (2016). Елементи економічного механізму раціонального природокористування та охорони навколишнього природного

середовища. Економіка природокористування і охорони довкілля, (2016), 186-191.

3. Мединська Н. (2022). Економічний механізм природокористування в умовах сучасних викликів: принципи та інституціоналізація. Економіка та суспільство, (38).

4. Мединська Н.В. Формування економічного механізму природокористування в умовах нової глобальної природоохоронної архітектури. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент». 2021. Випуск 1(87). С. 44–50

5. Ніжніков М.Л. Формування напрямів розвитку системи екологічних інвестицій. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія «Державне управління». 2018. Випуск 2(9). С. 154–161.

6. Сакаль О. В. (2017). Інструменти фінансово-економічного регулювання природокористування в умовах поглиблення інституціональних трансформацій. Економіка і суспільство, (13), 930-937.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

«GEOPOINT»

5-6 березня 2026 року

**PROCEEDINGS OF INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE**

«GEOPOINT»

March 5-6, 2026

УДК 332.2/.7:528.4/.9"364"(082)

ISBN 978-617-8798-98-7

«GEOPPOINT»: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, Україна, 5-6 березня 2026 року: матеріали конференції. Київ: НУБіП України. 2026. 332 с.

Рекомендовано Вченою радою факультету землевпорядкування Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 5 від 19 березня 2026 року)

У збірнику матеріалів конференції подано результати сучасних наукових досліджень за секціями: землеустрій та кадастр в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення, оцінка земель, врахування збитків та управління ризиками, геопросторові технології та ДЗЗ. Розраховано для науково-педагогічних працівників, представників науково-дослідних установ, науковців, спеціалістів установ та фахівців землевпорядного напрямку, аспірантів, студентів.

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове. Автори матеріалів несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей, відповідаючи принципам академічної доброчесності.

Відповідальні за випуск: І. А. Опенько, О. Д. Грищак

©НУБіП України, 2026